

Súd: Okresný súd Košice okolie
Spisová značka: 17Csp/18/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7519201364
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 12. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Oľga Tatranská
ECLI: ECLI:SK:OSKE3:2019:7519201364.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice - okolie, sudca JUDr. Oľga Tatranská v spore žalobcu: Intrum Slovakia s. r. o., so sídlom Mýtna 48, 811 07 Bratislava, IČO: 35 831 154, zastúpeného: JUDr. Ján Šoltés, advokát so sídlom Mýtna 48, 811 07 Bratislava, proti žalovanému: E. T., F.. XX.XX.XXXX, T. R.Á. XX, XXX XX R., o zaplatenie 558,78 € s príslušenstvom

rozhodol:

Žaloba sa zamieťa.

Stranám sa právo na náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Pôvodný žalobca VÚB a.s. sa žalobou, podanou na tunajšom súde dňa 27.2.2019 domáhal, aby bol žalovaný zaviazaný zaplatiť mu 558,78 € s prísl. a náhradu trov konania.

2. V žalobe tvrdil, že dňa 3.5.2013 bola uzatvorená zmluva o vydaní a používaní kreditnej platobnej karty VÚB a.s., na základe ktorej sa žalobca zaviazal poskytnúť žalovanému kreditnú kartu. Na tom základe viedol kartový účet č. XXXXXXXXXX. Bol viazaný na 22,80% ročný zmluvný úrok, schválený úverový rámec 300 € a bol povinný platiť štandardnú mesačnú splátku v sume 10 €. Žalovaný svoje zmluvné povinnosti neplnil a nepodarilo sa obnoviť jeho platobnú disciplínu ani po viacerých pokusoch; a pred odstúpením prípadu na súdne vymáhanie vystavila banka k 19.1.2019 nový výpis z bankovej knihy s konečným stavom k 31.12.2018 a s prihliadnutím na vykonané úhrady žalovaného a stav súhrnu debetných položiek (istiny, poplatkov, sankčného úroku a zmluvného úroku) bol konečný zostatok na účte žalovaného mínus 558,78 €. Žalovaný nesplnil povinnosť uhradiť svoj peňažný záväzok v lehote splatnosti vo výpise z bankovej knihy s konečným stavom ku dňu 31.12.2018 t.j. v čase splatnosti do 20.01.2019 preto sa žalobca dňom 21.1.2019 domáhal zákonného úroku z omeškania z celej dlžnej sumy.

3. Za účelom preukázania svojich tvrdení boli ako dôkaz predložené listiny:

A/ Žiadosť žalovaného o vydanie Bankomatky, podpísanú žalobcom i žalovaným dňa 3.5.2013 v ktorej je identifikovaná VUB a.s. ako veriteľ. Pod tým nasleduje časť I. osobné údaje žalovaného- klienta.

Časť III - podmienky úveru „úverový rámec 300 €, štandardná mesačná splátka 10 €, štandardná úroková sadzba 22,80% ročne, RPMN: 27,47% ročne.

B/ výpis z kartového účtu tlačeného obojstranne, ktorý bol súdu predložený za obdobie od 22.5.2013 do 31.12.2018, z ktorého vyplývajú finančné transakcie: výber 300 € dňa 22.5.2013 - žiadne iné výbery žalovaný nerealizoval, a úhrady po 10 e v období od 14.6.2013 do 9.6.2017, za ktoré obdobie uhradil celkom 41 x 10 €, teda 410 €.

4. Žiadne iné listinné dôkazy žalobca k žalobe nepredložil.

5. V priebehu konania došlo dňa 30.11.2017 k uzavretiu rámcovej zmluvy o postúpení pohľadávok medzi žalobcom, ktorý je bankou a terajším žalobcom a okrem tejto zmluvy bola priložená tiež žiadosť o postúpenie pohľadávky a prevod - ZPP zo dňa 19.3.2018, kedy nadobudla zmluva účinnosť. Z prílohy č. 3 vyplýva, že sa jedná o pohľadávku voči žalovanému titulom zmluvy č. XXXXXXXXX v sume 575,87 €

6. Oznámenie o postúpení pohľadávky, adresované žalovanému listom veriteľa zo dňa 22.3.2019 bolo na pošte vypravené dňa 22.3.2019 o čom svedčí ftc. poštového podacieho hárka z tohto dňa. Z obsahu Oznámenia vyplýva, že záväzok vo výške 575,87 € je povinný uhradiť do 29.3.2019 na tam uvedené číslo účtu a variabilný symbol.

7. Okrem týchto listín neboli k návrhu na zmenu strany sporu priložené žiadne iné listinné dôkazy.

8. O zmene subjektu bolo na návrh žalobcu bolo rozhodnuté uznesením tunajšieho súdu zo dňa 23.8.2019.

9. Žalovaný, ktorému bola žaloba s prílohami a poučeniami doručená dňa 20.6.2019, sa k žalobe a jej prílohám nevyjadril.

10. V priebehu ďalšieho obdobia žiadna zo strán neprodukovala žiadne iné dôkazy a neboli použité žiadne ďalšie prostriedky procesného útoku či obrany. Po zistení, že sa jedná o spor, ktorého pohľadávka bez príslušenstva neprevyšuje 1000 €, a že sa jedná o vec jednoduchého právneho posúdenia, súd podľa § 297 CSP rozhodol o veci bez nariadenia pojednávania a rozsudok verejne vyhlásil dňa 16.12.2019 v miestnosti č. 04 o 10,00 hod., o čom visel oznam na úradnej tabuli súdu i na webe súdu od 6.12.2019 do 16.12.2019. Rozhodnutie vyhlásil v súlade s ust. § 217 ods. 1 CSP t.j. podľa skutkového stavu v čase jeho vyhlásenia.

11. Skôr, ako súd vecne rozhodol o zvyšku nároku žalobcu, musel súd prioritne posúdiť, či žalobcovi svedčí aktívna vecná legitímácia.

12. Podľa § 524 ods. (1) OZ: Veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému.

13. Podľa § 525 ods. (2) OZ: Nemožno postúpiť pohľadávku, ak by postúpenie odporovalo zákonu alebo dohode s dlžníkom.

14. Podľa § 92 ods. 8) zákona o bankách účinného v čase postúpenia: Ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len "postupník"), aj bez súhlasu klienta. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

15. Za rozhodné pri vyriešení otázky, či sa v zmysle ustanovenia § 524 OZ stal žalobca veriteľom žalovaného, súd považoval skutočnosť, že postupcom bola banka, ktorej zákon o bankách v ustanovení § 92 ods. 8 zákona o bankách ukladá povinnosť pred postúpením svojej pohľadávky niečo konať. Banke sa v tomto ustanovení ukladá pred postúpením svojej pohľadávky, vzniknutej z jej bankovej činnosti, urobiť jednostranný právny úkon voči dlžníkovi pri jeho omeškaní.

16. Pokiaľ ide o stanovenie podmienok pre postúpenie pohľadávok banky alebo pobočky zahraničnej banky na tretiu osobu v ustanovení § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách, toto ustanovenie je vo vzťahu k ustanoveniu § 524 Občianskeho zákonníka upravujúceho postúpenie pohľadávky právnou normou *lex specialis*, ktorá sa uplatní prednostne a dodržanie zákonných podmienok stanovených v § 92 ods. 8 pre postúpenie pohľadávky banky alebo pobočky zahraničnej banky v prípade, ak banka alebo pobočka zahraničnej banky nedisponuje súhlasom klienta s postúpením pohľadávky ktorú má voči klientovi je predpokladom platného postúpenia pohľadávky bankou alebo pobočkou zahraničnej pobočky na tretiu osobu.

17. Súdu nebol predložený osobitný súhlas žalovaných (dlžníka - klienta) s postúpením pohľadávky banky vykazovanej voči nim na tretiu osobu (iný subjekt).

18. Ustálená súdna prax je jednotná v názore, že pre platné postúpenie pohľadávky musia byť splnené zákonné podmienky ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách (KS BB 15Co/369/2016, KS TT 10Co/187/2016, KS TN 5Co/313/2017, KS PO 3Co/158/217 a ďalšie).

19. Aj z rozsudku NS SR z 24. apríla 2018 sp. zn. 1 Cdo 147/2017 vyplynul záver, podľa ktorého: „Dovolací súd preto konštatuje, že v prípade, ak by neboli splnené podmienky podľa § 92 ods. 8 prvá veta ZoB pri postúpení bankovej pohľadávky na nebankový subjekt, jednalo by sa o postúpenie v rozpore so zákonom (v tomto prípade so zákonom o bankách), kedy je postúpenie pohľadávky v zmysle § 525 ods. 2 OZ vylúčené/zakázané. Išlo by teda o neplatný právny úkon v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka. Následkom postupu pohľadávky, ohľadom ktorej nie je cesia podľa § 525 OZ alebo podľa osobitných predpisov dovolená, je absolútna neplatnosť postupnej zmluvy pre jej rozpor so zákonom (§ 39 OZ), pričom na absolútnu neplatnosť postúpenia, musí prihliadnuť súd aj bez námietky, z úradnej povinnosti. Ak teda dôjde k postúpeniu pohľadávky, ohľadom ktorej to zákon vylučuje, ide o cesiu neplatnú *ex tunc* a jej neplatnosť nie je možné zhojiť.“

20. Zhodný názor bol vyjadrený aj v rozsudku NS SR 7 Cdo/26/2017 z 28.3.2017, podľa ktorého: „Podmienky podľa § 92 ods. 8 vety prvej zákona o bankách, za splnenia ktorých môže banka postúpiť svoju pohľadávku inému subjektu, sú z povahy veci podmienkami, bez splnenia ktorých k postúpeniu prísť nesmie (je zakázané). Nerešpektovanie takejto úpravy má potom za následok neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky pre rozpor so zákonom (§ 39 O. z.)“.

21. Súd poukazuje v tomto smere na odklon predchádzajúcej súdnej praxe a od rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 4Obo/210/01, podľa ktorého relevantné oznámenie postupcu dlžníkovi o postúpení pohľadávky bez ďalšieho zakladá aktívnu vecnú legitimáciu postupníka na vymáhanie postúpenej pohľadávky a súd z takého oznámenia vychádza bez toho, aby ako predbežnú otázku skúmal existenciu a platnosť zmluvy o postúpení.

22. Odklon od uvedeného rozhodnutia vyplýva okrem vyššie uvedených napríklad aj z rozsudku NS SR 2Obo/49/2008 zo dňa 14.05.2008, ako aj z rozsudku NS SR 1Cdo/76/2007 zo dňa 28.01.2009, podľa ktorého v spore o neplatnosť zmluvy o postúpení, resp. v spore o splnenie neuhradenej postúpenej pohľadávky je súd povinný prihliadať z úradnej povinnosti ku skutočnostiam, ktoré majú za následok absolútnu neplatnosť právneho úkonu - zmluvy o postúpení pohľadávky, ak v konaní vyjdú najavo a z Občianskeho zákonníka nemožno vyvodíť, že dlžník by nemohol namietat' a súd skúmat' platnosť zmluvy o postúpení pohľadávky, ak by toto postúpenie dlžníkovi oznámil postupca. K správnosti týchto záverov sa priklonil aj Ústavný súd Slovenskej republiky v uznesení, sp. zn. IV. ÚS 337/2012-19 zo dňa 03.07.2012.10.

23. V prejednávanej veci ani pôvodný žalobca a ani terajší žalobca nepredložili súdu dôkazy o splnení hmotnoprávnej podmienky pre platné postúpenie pohľadávky voči žalovanej v zmysle § 525 ods. 2 OZ k § 92 ods. 8 zákona o bankách. V uvedenej súvislosti súd zároveň poukazuje na to, že ide o dôkazy, ktoré za účinnosti CSP sú strany povinné predkladať výlučne strany sporu, pretože na dôkazy súd nevyzýva (okrem výnimky podľa § 295 CSP).

24. Keďže podania žalobcu v tejto veci nevykazovali znaky nesprávnosti, neúplnosti alebo nezrozumiteľnosti vyžadujúce doplnenie alebo opravu, nevyvstala potreba aplikácie ustanovenia § 129 ods. 1 CSP. Za danej situácie preto v tomto spore súd nemal povinnosť žalobcu vyzývať na doloženie

dôkazov, ktoré majú svedčať jeho tvrdeniam ohľadom postúpenia pohľadávky; pretože súd len hodnotí dôkazy prednesené stranami sporu. Toto konanie totiž nie je konanie „ex offio“ a teda nemal povinnosť vyšetrovať a zisťovať skutkový stav veci. Pokiaľ teda žalobca nepredniesol dôkazy svedčiace o platnom postúpení pohľadávky, súd nemal povinnosť ani právo vyzývať ju na doplnenie dôkazov. Takýto postup by bol v rozpore s vyššie uvedenou zásadou kontradiktórnosti a zásadou rovnosti zbraní sporových strán.

25. Pôvodný žalobca bola banka, a za dôkazy, od ktorých odvodzuje legitimitu postúpenia pohľadávky na terajšieho žalobcu, bola súdu doručená jedine zmluva o postúpení pohľadávok. Súdu nebol predložený žiaden dôkaz o tom,

1/ či a kedy bol úver vyhlásený za zročný

2/ či vyhláseniu zročnosti predchádzal výzva podľa § 53 ods. 9 OZ

3/ či boli splnené podmienky podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách.

26. Bankovú pohľadávku je v zásade možné postúpiť, ale banka musí splniť výslovne stanovené podmienky, ktoré banka nedodržala. Bez ohľadu na to, aký čas uplynul do dňa postúpenia má súd za to, že toto postúpenie je podľa § 39 OZ absolútne neplatné a preto súd žalobu ako nedôvodnú zamietol.

27. Je pravda, že žalovaný bol v konaní pasívny a tvrdenia žalobcu nepoprel a podľa § 151 ods. 1 Civilného sporového poriadku skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela, sa považujú za nesporné.

28. Podľa § 9 ods. (6) zákona č. 129/2010 Z.z.: Spotrebiteľ sa nemôže vzdať práv, ktoré mu vyplývajú z tohto zákona.

29. Súd je toho názoru, že aj pri aplikácii cit. ust. § 151 ods. 1 CSP je prípustný určitý korektív zo strany súdu v zmysle koncepcie materiálneho civilného procesu (zásada spravodlivej a účinnej ochrany práv - článok 2 CSP, zákaz zneužitia práva - článok 5 CSP). Takýto postup odôvodňuje aj aplikácia ustanovení druhej hlavy CSP: Spory s ochranou slabšej strany, Prvý diel. Spotrebiteľské spory. Žiada sa pritom prihliadnuť i na to, že z rozsiahlej judikatúry SDEÚ vyplýva i to, že v spotrebiteľských sporoch je relativizovaná nielen dôkazná povinnosť spotrebiteľa, ale aj jeho povinnosť tvrdenia. Vnútroštátny súd totiž musí prihliadnuť aj bez návrhu spotrebiteľa nielen na nekalú povahu spotrebiteľskej zmluvy, ale je povinný ex offio zabezpečiť prieskum nároku v intenciách možnej absolútnej neplatnosti úkonu, v ktorom má uplatnený nárok základ. Z uvedených dôvodov preto súd napriek pasivite žalovaného (vo veci niet pochybnosti, že ide o spotrebiteľský spor v zmysle ust. § 290 CSP) posudzoval ex offio platnosť právneho úkonu, v tomto prípade zmluvu o postúpení pohľadávok, od ktorého žalobca odvádzal uplatnený nárok. Podstatné je, že v danom prípade sa jedná o spor so spotrebiteľskej zmluvy, čiže ide o spor s ochranou, v ktorých sporoch súd vykonáva v prospech slabšej strany sporu potrebné dokazovanie aj bez návrhu (§ 295 CSP) a preto súd v tomto prípade nepripísal pasivitu žalovaného v jeho neprospech.

30. Neúspešnému žalobcovi právo na náhradu trov konania nevzniklo a žalovaný žiadne nemal, preto súd žiadnej zo strán právo na náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku môže podať strana, v neprospech ktorej bolo rozhodnutie vydané, podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Košice-okolie. Lehota na podanie odvolania začína plynúť dňom nasledujúcim po dni doručenia tohto rozhodnutia.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e) súd prvej inštancie nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (ust. § 365 CSP).

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak a) sa týkajú procesných podmienok, b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu, c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie (ust. § 366 CSP).

Odvolanie musí byť podpísané a predložené v počte 2 rovnopisov s prílohami.

U p o z o r n e n i e : Ak nebude súdu doručený potrebný počet rovnopisov s prílohami, jeho kópie súd vyhotoví na náklady odvolateľa.